

Nr. 3916/06.09.2023

PLAN DE ACȚIUNE ANTIBULLYING AN ȘCOLAR 2023/2024

Planul antibullying are rolul de a preveni și combate bullying-ul între elevii Școlii Gimnaziale Făcăeni.

Obiectivul general este de a face din Școala Gimnazială Făcăeni un loc sigur, de a crește nivelul de conștientizare a fenomenului de bullying în rândul profesorilor și al elevilor și de a promova relații sociale pozitive între copii.

Obiectivele specifice urmărite:

- 1) Înțelegerea bullying-ului ca fenomen social de către profesori și elevi;
- 2) Îmbunătățirea strategiilor de identificare a problemelor sociale și emoționale ale elevilor cauzate de fenomenul de bullying;
- 3) Creșterea capacității corpului profesoral de a face față eventualelor situații de bullying;
- 4) Îmbunătățirea adaptabilității elevilor la factorii externi sociali și emoționali;
- 5) Reducerea riscului de bullying și a formelor de bullying electronic (cyberbullying) în rândul elevilor;
- 6) Încurajarea și sprijinirea elevilor în dezvoltarea abilităților de a lua atitudine și a ajuta victimele în situații de bullying.

Intervenții la nivel individual:

- **Identificarea persoanelor și a cauzelor pentru care acestea au manifestări de bullying**, prin consultarea elevilor, a cadrelor didactice și a personalului specializat (psihologi, asistenți sociali).
- **Elaborarea și derularea unor programe de asistență individualizată în situații de bullying în rândul elevilor (autori sau ca victime) în prin care să se urmărească:**
 - înțelegerea consecințelor actelor de hărțuire psihologică repetată asupra celorlalți (colegi, cadre didactice, părinți, prieteni etc.);
 - prevenirea apariției dispozițiilor afective negative (resentimentul, suspiciunea excesivă, iritabilitatea, ostilitatea, negativismul);
 - ameliorarea imaginii de sine (atitudine pozitivă față de sine, evaluarea corectă a calităților și defectelor personale, percepția pozitivă a experiențelor de viață, proiectarea unor experiențe pozitive pentru viitor);
 - dezvoltarea autonomiei (rezistența față de evaluările celorlalți prin cristalizarea unor valori personale pozitive);- dobândirea autocontrolului asupra impulsurilor de moment și a capacității de autoanaliză.
- **Implicarea elevilor cu care comit acte de violență fizică sau psihologică în mod repetat în programe de asistență derulate în parteneriat cu alte instituții specializate** (Politia comunitară, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, biserica, alte organizații specializate în programe de protecție și educație a copiilor și a tinerilor).
- **Valorificarea intereselor, aptitudinilor și capacităților elevilor cu risc de manifestare a comportamentului de bullying, în activități școlare și extrașcolare** (sportive, artistice etc.).

- **Responsabilizarea elevilor care au comportament violent** prin aplicarea unor măsuri de intervenție cu potențial educativ și formativ; evitarea centrării exclusiv pe sancțiuni și eliminarea din practica educațională a unor sancțiuni care contravin principiilor pedagogice (de exemplu, sancționarea comportamentului violent prin notă, repetenție, exmatriculare etc.).
- **Identificarea și asistarea elevilor victime ale bullyingului** prin implicarea cadrelor didactice, a personalului specializat (psihologi, asistenți sociali) și a părinților/ aparținătorilor

Intervenții la nivel relational: Recomandări privind familie

- **Informarea părinților** cu privire la serviciile pe care le poate oferi școala în scopul prevenirii bullying-ului și cyberbullying-ului și ameliorării relațiilor părinte-copii (consiliere, asistență psihologică); implicarea în astfel de activități a personalului specializat (psihologi, asistenți sociali).
- **Acordarea de sprijin familiilor** care solicită asistență și orientarea acestora către serviciile specializate.
- **Colaborarea școlii cu familiile elevilor** cu potențial violent sau care au comis acte de violență, în toate etapele procesului de asistență a acestora (informarea, stabilirea unui program comun de intervenție, monitorizarea cazurilor semnalate); organizarea de întâlniri în școală, vizite în familii, programe extrașcolare cu participarea comună a elevilor, a părinților, a cadrelor didactice și a specialiștilor din alte sectoare de activitate.
- **Identificarea unor părinți-resursă** care să se implice în activitățile de prevenire sau în rezolvarea cazurilor de bullying.
- **Inițierea unor programe destinate părinților**, centrate pe conștientizarea, informarea și formarea cu privire la dificultățile de adaptare a copiilor la mediul școlar și la diferite aspecte ale violenței școlare, respectiv a bullying-ului (forme, cauze, modalități de prevenire, parteneri).
- **Semnalarea de către școală** a cazurilor de familii cu un comportament violent repetat față de copii și implicarea în rezolvarea acestora (în cazuri extreme, participarea la procedurile de instituire a plasament familial); colaborarea școlii cu instituții cu responsabilități în acest domeniu- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, poliție etc.

Recomandări privind școala:

- Includerea, pe agenda întâlnirilor formale ale școlii (Consiliu de Administrație, Consiliul Profesorat, Consiliul Elevilor, Comitetul de Părinți), a unor teme legate de bullying, care să aibă ca scop conștientizarea dimensiunii fenomenului și analiza formelor, a actorilor și a cauzelor situațiilor ce pot apărea la nivelul instituției
- Elaborarea unor **strategii coerente de prevenire și intervenție**, inițierea unor programe care să răspundă unor situații specifice unității de învățământ (identificarea riscurilor în contextul concret al școlii, a persoanelor cu potențial violent sau cu risc de a deveni victime), cu implicarea activă a elevilor ca parteneri;
- Asigurarea că **regulamentul de ordine interioară** este un mijloc real de prevenire, prin:
 - definirea clară și funcțională a criteriilor de disciplină școlară și de conduită în școală a tuturor factorilor (elevi, profesori, personal non-didactic);
 - adaptarea prevederilor la contextul specific în care funcționează instituția;
 - implicarea factorilor de la nivelul școlii (elevi, cadre didactice) în aplicarea prevederilor acestuia;

Intervenții la nivel curricular:

- **Dezbaterea**, în timpul orelor de consiliere și orientare, a situațiilor de violență sau de hărțuire observate în școală sau în vecinătatea acesteia și **încurajarea exprimării opiniei elevilor** privind aceste situații, cu posibile căi de soluționare.
- **Valorificarea temelor relevante** pentru problematica bullying-ului, care nu se regăsesc încă în curriculumul diferitelor discipline școlare, prin utilizarea unor **strategii activ-participative** (studiu de caz, joc de rol, analiza critică a mesajelor audio-vizuale cu conținut violent, problematizare etc.), care

să conducă la conștientizarea și dezvoltarea unei atitudini critice a elevilor față de problematica violenței școlare.

- Derularea unor **programe și activități extrascolare** pe tema combaterii bullying-ului (de exemplu: „Trusa mea antibullying”, Proiect educațional „Prietenia construiește, violența distruge”, la care să participe elevi, cadre didactice, părinți).

- Organizarea de **programe de informare a elevilor** privind modalitățile adecvate de gestionare a unor situații concrete de bullying, centrate pe dezvoltarea unor competențe de înțelegere și auto-control, negociere a conflictelor, comunicare, mijloace de auto-apărare.

- Inițierea unor **programe de educație intra- și inter-generațională** și de educație parentală prin care să se urmărească îmbunătățirea relațiilor dintre: copii-parinți-cadre didactice-conducerea școlii).

- **Sensibilizarea profesorilor** față de problematica bullying-ului (forme de hărțuire psihologică repetată, cauze generatoare, mecanisme de prevenire, strategii de ameliorare, cadru legislativ și instituțional) **prin activități de formare** derulate la nivel local: cursuri de formare, cercuri pedagogice tematice, schimburi de experiență.

- Creșterea **transparenței evaluării** rezultatelor elevilor (criterii, metode), în scopul diminuării tensiunilor care conduc la apariția unor situații de bullying (între elevi și profesori sau între elevi);

- **Asumarea de către psihologul școlii a unui rol proactiv** în comunitatea școlară, prin diseminarea ofertei de sprijin psihologic și prin implicarea, în afara cabinetului școlar, în identificarea și rezolvarea unor situații de bullying.

- **Ameliorarea managementului comunicării între toți factorii de la nivelul școlii**, prin identificarea principalelor bariere comunicative și prin diversificarea strategiilor și a canalelor de comunicare; organizarea de activități informale elevi-cadre didactice-parinți;

- **Asigurarea unui mediu școlar adecvat** pentru derularea activităților didactice în condiții optime, prin: - evitarea supraaglomerării colectivelor de elevi, atât la nivelul școlii, cât și la nivelul claselor; - serviciu de pază;

- aparatură de supraveghere și securitate funcțională.

La nivel comunitar:

- **Dezvoltarea de parteneriate ale școlii cu alte instituții la nivel local** – poliție, jandarmerie, autorități locale, ONG-uri etc. – pentru siguranța deplasării elevilor și pentru crearea unei vecinătăți lipsite de pericole;

La nivel social

- Implementarea unui **sistem de monitorizare** a fenomenelor de bullying în școală, care implică elaborarea unei strategii de colectare a informațiilor, construirea unei baze de date etc.

- **Stimularea cooperării inter-instituționale** în inițierea, derularea, monitorizarea și evaluarea unor programe de monitorizare a cazurilor de bullying.

- Participarea cadrelor didactice la **programele de formare continuă**.

- **Multiplicarea măsurilor de reducere a accesului elevilor la violența exprimată în media** – violență verbală, pornografie și imagini cu conținut violent.

- **Stimularea cercetării** privind violența școlară și fenomenul de bullying, utilizarea exemplelor de succes în prevenirea și combaterea acestui fenomen.

- Organizarea de ateliere de lucru cu număr limitat de copii, la care explicațiile vor fi la nivelul de înțelegere al copiilor. În timpul lucrului, profesorii vor oferi sprijinul necesar. Îi vor orienta în înțelegerea semnificației activităților. Formele de organizare vor fi în grup restrâns și cu respectarea distanțării, sau individual, mergându-se pe ideea că activitățile pot fi și ocazii de intercunoaștere. Atelierele de lucru pot fi împărțite în 2 sau mai multe sesiuni.

Atelier de lucru	Titlu	Obiectiv Principal	Obiective specifice
Atelier de lucru 1	Bullying	Creșterea conștientizării bullyingului în rândul copiilor	Înțelegerea caracteristicilor bullying-ului Înțelegerea tipurilor de bullying Înțelegerea rolurilor în situații de bullying
Atelier de lucru 2	Emoții și reglare emoțională	Oferirea de ajutor copiilor pentru a înțelege ce sunt emoțiile și cum să și le regleze în mod adecvat	Recunoașterea emoțiilor Exprimarea emoțiilor Învățarea strategiilor de reglare emoțională
Atelier de lucru 3	Rezolvarea de probleme și strategii de abordare ale acestora	Învățarea unor tehnici de rezolvare a problemelor	Utilizarea tehnicilor de rezolvare de probleme
Atelier de lucru 4	Respect, Prietenie și Comportamente prosociale	Promovarea respectului, a prieteniei și încurajarea copiilor de a se ajuta reciproc	Înțelegerea semnificației respectului Înțelegerea diferenței dintre prieteni și cunoștințe Înțelegerea comportamentelor prosociale și de cooperare

Vor fi puse în discuție cazuri severe de bullying la modul general, fără referiri la cazurile de bullying dintre copiii prezenți. Copiii vor fi stimulați pozitiv și încurajați să utilizeze abilitățile formate în viața de zi cu zi. Vor fi vizionate și discutate în cadrul atelierelor scurtmetraje despre bullying.